

การประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียน การสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

The Evaluation of the Teaching Management Model of Online
Learning and Teaching during the Corona Virus 2019
Pandemic at Chiang Rai Vocational College

อรพิน ดวงแก้ว

Orapin Doungkaew

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย E-mail : orapin.doung@gmail.com

Received: 2022-03-14 Revised: 2022-05-30 Accepted: 2022-06-01

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 112 คน ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่จัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 83 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 214 คน และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 132 คน รวมทั้งสิ้น 346 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ปกครอง จำนวน 100 คน ดำเนินการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมิน พบว่า

ผลการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น 3) ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ด้านผลผลิต พบว่า 4.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดหลักสูตรของผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.09 และในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 95.14 ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.32 4.2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก 4.3) ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่

ระบาดของโควิด-19 อยู่ในระดับมากที่สุด 4.4) ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่มีต่อโครงการฯ อยู่ในระดับมากที่สุด และ 4.5) ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อโครงการฯ พบว่า เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนและมีความยืดหยุ่นในสถานการณ์วิกฤติ แต่ปัญหาที่พบ คือ อุปกรณ์ เครื่องมือของผู้เรียนไม่รองรับกับการสอนออนไลน์ สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรสำหรับผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในชนบทห่างไกล ทำให้การสื่อสารกับครูผู้สอนไม่ต่อเนื่อง สำหรับประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้ปกครองทำให้ค่าใช้จ่ายของผู้เรียนในแต่ละวันลดลง และต้องการให้สถานศึกษาได้จัดให้ผู้เรียนได้เรียนครบตามหลักสูตร

คำสำคัญ: ประเมินโครงการ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

Abstract

This research study aimed to 1) evaluate the context of the teaching management model of online learning and teaching, 2) evaluate the input of the teaching management model of online learning and teaching, 3) evaluate the process of the teaching management model of online learning and teaching, 4) evaluate the product of the teaching management model of online learning and teaching during the pandemic. The population were 4 administrators, 112 teachers and 83 collaborative workplace's experts. The sample group were 214 vocational certificate and 132 high vocational certificate students, and the informants were 100 parents chosen by purposive sampling. The instruments were 4 separate 5-level rating scale questionnaires and learning achievement form. The data was analyzed in terms of percentages, mean and standard deviation.

The data results showed that the evaluation in context, input and process were overall at the highest level. Regarding the output, the result of the full course achievement in 2020 found that the vocational certificate and high vocational certificate students had an average for 84.09 percent, in 2021, the achievement of the vocational certificate and high vocational certificate students had an average for 95.14 percent which increased in 11.32 percent. The result of the evaluation of the students' satisfaction was at a high level and the opinion of the administrators, teachers and the collaborative workplace's experts towards the project was at the highest level. In addition, the result of the opinions of the parents towards the project found that they felt the project was useful for students and it was a flexible teaching approach that should have been used during the pandemic. Moreover, it was useful for the parents in the way of saving the daily expenses, and they required school to continue providing the full course for the students. In contrast, the problems raised found that some students' learning tools and electrical devices did not support the online teaching methods. Another problem found was that the internet connection was not always stable for students to use.

Keywords: the evaluation, the teaching management model of online learning and teaching, the Corona Virus 2019 Pandemic

1. บทนำ

การศึกษานับเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ช่วยให้เกิดความเท่าเทียมในสังคม และเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอาชีพให้กับคนในประเทศ โดยปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ส่งผลต่อชีวิตและความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพทั้งในกลุ่มประเทศที่พัฒนาและประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์โลก โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาที่มุ่งเน้นประเด็นสำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยส่งผลให้ประชากรวัยแรงงานไทยเริ่มลดลงตั้งแต่ปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [1] กล่าวว่า ปัจจุบันการศึกษาได้เริ่มเปลี่ยนแปลงเนื่องมาจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเปลี่ยนไปเกิดเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ชาญศึก เล็บครุฑ และคณะ [2] กล่าวว่า จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นสมรรถนะด้านการสอนของครูเป็นสิ่งที่สำคัญของครูยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้อย่างแท้จริง จิตติวิสต์ สุขป้อม และคณะ [3] ดังนั้น ครูจึงต้องมีความรู้รอบและทักษะครอบคลุมความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 4 มิติ ได้แก่ การใช้ การเข้าใจ การสร้าง และการเข้าถึง สามารถนำมาจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในยุคโลกไร้พรมแดน

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 ต่อเนื่องมาจนถึงปี พ.ศ. 2563 เกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการดำรงชีวิตวิถีใหม่ (way of life) การทำงานในรูปแบบใหม่ที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีเป็นตัวกลางในการประสาน รวมถึงการจัดการศึกษาในแต่ละระดับที่ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อกลางในการส่งผ่านความรู้ ทักษะ และเจตคติจากครูผู้สอนไปยังผู้เรียน การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานศึกษาผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สมพร ปานดำ [4] กล่าวว่า สำหรับการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาจึงเป็นโอกาสของการปรับรูปแบบการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ยึดหลัก “การเรียนรู้ นำการศึกษา” กล่าวคือโรงเรียนสามารถหยุดได้แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา [5] ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาในช่วงสถานการณ์ดังกล่าวไว้ 4 รูปแบบ คือ 1) จัดการเรียนผ่านเอกสารตำราเรียน โดยให้ครูทำการสอนผ่านเอกสารและหนังสือตำราเรียนแจกฟรีหรือใช้ช่องทางสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ Line ข้อความผ่านเครือข่ายออนไลน์ เป็นต้น 2) จัดการเรียนด้วยระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นการจัดการศึกษาแบบสากล เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนสามารถเข้าถึงช่องทางโทรทัศน์ได้มากกว่า 90% 3) จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) เป็นรูปแบบการสอนผ่านโปรแกรมที่ให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เช่น Zoom Microsoft Team และ Google Meet ซึ่งปรับบทเรียนการสอน

ออนไลน์ที่พร้อมใช้ สามารถดำเนินการต่อเนื่องได้ทันทีตามความเหมาะสมเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้สมัยใหม่ในโลกดิจิทัล 4) จัดการเรียนผ่านการสอนสด (Live) สำหรับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ 6 รูปแบบ รูปแบบที่ 1 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน นักศึกษา แบบสลับวันเรียน รูปแบบที่ 2 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน นักศึกษา แบบสลับวันคู่ วันคี่รูปแบบที่ 3 การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียน นักศึกษาแบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน รูปแบบที่ 4 การสลับช่วงเวลามาเรียนของนักเรียน นักศึกษา แบบเรียนทุกวัน รูปแบบที่ 5 การสลับกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา แบบแบ่งนักศึกษาในห้องเรียนเป็น 2 กลุ่ม รูปแบบที่ 6 รูปแบบอื่น ๆ (การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning))

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย เป็นสถานศึกษาที่มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนเข้าสู่สถานประกอบการ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อคุณภาพการอาชีวศึกษา มุ่งมั่นพัฒนาครูและผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล อาชีวศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ควบคู่กับการพัฒนาทักษะภาษา ตลอดจนจนตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่จะส่งผลถึงการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาให้มีความพร้อมในด้านการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย สร้างสิ่งเร้าให้นักศึกษามีความสนใจในการเรียน และปัจจุบันทั่วโลกได้ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษาจะต้องปรับรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้ประเมินจึงได้ตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จึงได้จัดทำโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายขึ้น และได้บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563 โดยมีการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ดังนี้ 1) กิจกรรมพัฒนาครูจัดทำสื่อการสอนออนไลน์ 2) กิจกรรมพัฒนาครูผู้สอนนำสื่อการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 3) กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบการสอนออนไลน์ และ 4) กิจกรรมการนิเทศกำกับติดตามโดยกิจกรรมดังกล่าวจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ครั้งนี้ผู้ประเมินได้ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) (Stufflebeam, 1971) ซึ่งเป็นการประเมินในเชิงของการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเป็นการศึกษาถึงสภาพความพร้อมด้านนโยบาย ด้านปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านผลผลิต หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการดำเนินโครงการนอกจากนี้ยังทำให้ทราบถึงปัญหาในการดำเนินโครงการที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข และได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้มากยิ่งขึ้น และทำให้ทราบว่า การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อประเมินบริบทของโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

2.2 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

2.3 เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

2.4 เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ของ Stufflebeam ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่

3.1.1 ด้านบริบท (Context) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับนโยบายขององค์กร ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ

3.1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย บุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์

3.1.3 ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การประเมินด้านการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข

3.1.4 ด้านผลผลิต (Product) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

2) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

3) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

4) ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

5) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่มีต่อการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

6) ผลงานรางวัล และเกียรติบัตรของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

3.2 ประชากร

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ประกอบด้วย

3.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 112 คน ผู้เรียนที่ศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 2,071 คน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 1,285 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,356 คน ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่จัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 83 คน และผู้ปกครองของผู้เรียน จำนวน 3,356 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้ประเมินได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากนั้นได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน จำนวน 346 คน โดยจำแนกเป็นผู้เรียนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 214 คน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 132 คน

3.2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ปกครองที่ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผลการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย กำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 100 คน ดำเนินการสัมภาษณ์ออนไลน์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้สำหรับประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ตามการประเมินรูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ประกอบด้วยการประเมินบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 7 ฉบับ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ และ แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

1) ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ระยะที่ 1 ด้านบริบท และด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ด้านบริบท จำนวน 10 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น จำนวน 10 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบปลายเปิด ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน 2563

2) ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่มีต่อการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ระยะที่ 1 ด้านบริบท และด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย ด้านบริบท จำนวน 8 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น จำนวน 8 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบปลายเปิด ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน 2563

3) ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ระยะที่ 2 ด้านกระบวนการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบปลายเปิด ดำเนินการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2563 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2564

4) ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่มีต่อการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ระยะที่ 2 ด้านกระบวนการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบปลายเปิด ดำเนินการตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2563 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2564

5) ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ระยะที่ 3 ด้านผลผลิต เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบปลายเปิด ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2564

6) ฉบับที่ 6 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ระยะที่ 3 ด้านผลผลิต เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบปลายเปิด ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2564

7) ฉบับที่ 7 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพสถานประกอบการที่มีต่อการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ระยะที่ 3 ด้านผลผลิต เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบปลายเปิด ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2564

8) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์ออนไลน์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 1 ฉบับ ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2564

9) แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังจากดำเนินการตามโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

3.3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามสำหรับใช้ในการประเมินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ผู้ประเมินดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องมือการวิจัย

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินตามรูปแบบชิปปี้ และครอบคลุมเนื้อหาที่จะทำการประเมิน

3) สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นในการประเมิน

4) ตรวจสอบหาค่าความถูกต้องและความตรงของเนื้อหา (Validity) โดยนำเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินโครงการและการวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยการหาค่าดัชนีมีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) การนำผลประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดให้คะแนนค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คะแนน -1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

กำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย และมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยการเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับ โดยแต่ละฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

5) นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 – 4 และ 6 – 7 ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย โดยทั้ง 6 ฉบับได้นำไปทดลองใช้กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่จัดการเรียนการสอนร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficientcy) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) โดยสอบถามฉบับที่ 1 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.802 ฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.883 ฉบับที่ 3 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.852 ฉบับที่ 4 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.871 ฉบับที่ 6 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.873

6) นำแบบสอบถามฉบับที่ 5 ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.886

7) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ออนไลน์ ผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 1 ฉบับ สำหรับสัมภาษณ์ผู้ปกครองในรูปแบบออนไลน์ เพื่อยืนยันผลดำเนิน

โครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยการสร้างประเด็นคำถามจำนวน 4 ข้อ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและให้เสนอแนะปรับปรุงแก้ไข หลังจากดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไข ปรับปรุงนำไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

3.4.1 เก็บข้อมูลจากประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอน จำนวน 112 คน โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 116 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 116 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 และผู้เชี่ยวชาญงานอาชีพในสถานประกอบการ จำนวน 83 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4.2 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 214 คน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 132 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4.3 เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ปกครองในรูปแบบการออนไลน์ จำนวน 100 คน ได้รับข้อมูลครบตามจำนวนที่กำหนด

3.4.4 แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผู้ประเมินได้ทำการเก็บข้อมูลจากงาน วัตถุประสงค์และประเมินผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายตามแบบรายงาน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย พบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์และความต้องการในการจัดทำโครงการ สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนโครงการ การบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษา เชียงรายส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ด้านกระบวนการ การประเมิน ด้านการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขได้ดำเนินการสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ และด้านผลผลิต การประเมินผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.05 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการในแต่ละกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการในแต่ละกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน และผู้ปกครองมีความเห็นว่าโครงการมีประโยชน์ ต่อผู้เรียนและเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นในสถานการณ์วิกฤติที่ผู้เรียนและผู้ปกครองจะต้อง

ปรับตัวและเตรียมความพร้อมกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโควิด-19 แต่ปัญหาที่พบคืออุปกรณ์ เครื่องมือ ของผู้เรียน ไม่รองรับกับการสอนออนไลน์ทำให้ผู้ปกครองต้องมีการระคายจ่ายในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือให้กับผู้เรียน สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร สำหรับผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในชนบททางไกล ทำให้การสื่อสารกับครูผู้สอนไม่ต่อเนื่อง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลสรุปการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

ที่	การประเมิน รายด้าน	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล	ผลการ ประเมิน	หมายเหตุ
1	ด้านบริบท	4.62	มากที่สุด	ผ่าน	เกณฑ์การผ่าน
2	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.52	มากที่สุด	ผ่าน	$\mu \geq 3.51$
3	ด้านกระบวนการ	4.54	มากที่สุด	ผ่าน	
4	ด้านผลผลิต				
	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน	ปี 2562 ร้อยละ 84.09	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.05	ผ่าน	มากกว่า ร้อยละ 80
		ปี 2563 ร้อยละ 95.14			
	- ความพึงพอใจการดำเนิน โครงการฯ ของผู้เรียน	4.40	มาก	ผ่าน	เกณฑ์การผ่าน $\bar{X} \geq 3.51$
	- ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีต่อการดำเนิน โครงการฯ	4.52	มากที่สุด	ผ่าน	เกณฑ์การผ่าน $\mu \geq 3.51$
	- ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในอาชีพของสถานประกอบการ ที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ	4.56	มากที่สุด	ผ่าน	เกณฑ์การผ่าน $\bar{X} \geq 3.51$

จากตารางที่ 1 การประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับด้านผลผลิตประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ปีการศึกษา 2562 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.05 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลสรุปการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ทั้ง 4 ด้าน ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกรายการ

5. อภิปรายผล

5.1 ด้านบริบท

5.1.1 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดการกำหนดกิจกรรมของโครงการฯ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย และวางแผนดำเนินโครงการฯ โดยการจัดประชุมชี้แจงให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของโบลนไทร์ [6] ผลการศึกษาพบว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการเรียนรู้นั้นสามารถที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ผู้บริหารต้องมีการจัดอุปสรรคในเรื่องความกลัวของผู้เรียนที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ รวมไปถึงการทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถที่จะถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการผ่านเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้ นั่นคือการสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมปฏิสัมพันธ์ในระหว่างบุคคลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในอาชีพของสถานประกอบการ โดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด โครงการฯ มีความสอดคล้องกับนโยบาย และเหมาะสม กับการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 สถานศึกษามีการชี้แจงวัตถุประสงค์ ให้สถานประกอบการทราบถึงการดำเนินโครงการฯ และโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สามารถส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับพัชรภรณ์ ดวงชื่น [7] กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 แนวทางการบริหารควรมีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน

5.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น

5.2.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยภาพรวม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด บุคลากรให้ความสำคัญต่อการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย งบประมาณ ที่ใช้มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษา

เชียงราย และบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการสามารถดำเนินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ปิยะวรรณ ปานโต [8] ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ติดต่อนโควิด-19 ไว้ว่าสถานศึกษาและครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนในทุกกระดับ มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการจัดทำสื่อและนำเครื่องมือ ต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้

5.2.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ ของสถานประกอบการ โดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกรายการผ่านเกณฑ์การ ประเมินตามที่กำหนด ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการ จัดให้มีการพร้อมระบบเครือข่ายสัญญาณ อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารกับสถานศึกษาและผู้เรียน สถานประกอบการมีการจัดสถานที่ในการดำเนิน โครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัย อาชีวศึกษาเชียงราย ได้อย่างเหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ ในสถานประกอบการมีความ เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา กาญจนพันธ์ [9] พบว่า ผู้บริหาร ควรมุ่งเน้นการปฏิบัติตามแนวนโยบายภาครัฐและการใช้กลไกความร่วมมือมาช่วยในการบริหารจัดการ และ สิริพร อินทสนธิ์ [10] กล่าวว่า การเรียนในรายวิชาปฏิบัติผ่านคลิป์วิดีโอสามารถทำให้นักศึกษาสามารถเข้ามา ศึกษาได้ตลอดเวลา

5.3 ด้านกระบวนการ

5.3.1 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และ ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันของคณะกรรมการที่ได้รับการ แต่งตั้งให้ดำเนินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ การบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการการบริหารการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธวรรณ ดวงชื่น [8] พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ต้องมีการหารือ และวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน

5.3.2 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการตามความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการ โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด สถานศึกษาและสถานประกอบการ ได้จัดทำไลน์กลุ่มเพื่อเป็นช่องทาง ติดต่อสื่อสารการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ สถานประกอบการมีการมอบหมาย หน้าที่รับผิดชอบให้แก่ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการฯ ผู้เชี่ยวชาญ ในอาชีพของสถานประกอบการ ได้จัดทำพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยสื่อเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ

พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี [11] พบว่า ความพร้อมของนักศึกษาสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ฯ นักศึกษาต้องมีความพร้อม ดังนี้ มีโทรศัพท์ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ มีเฟซบุ๊ก (Facebook) สำหรับใช้ติดต่อสื่อสารได้ มีอีเมล และต้องใช้ Google Classroom ได้เป็นอย่างดี

5.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต

5.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดหลักสูตรของผู้เรียน ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อยู่ในระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ ปีการศึกษา 2562 มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.47 และปีการศึกษา 2563 มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.25 ค่าของคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.78 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดหลักสูตรของผู้เรียน ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อยู่ในระดับผลการเรียนผ่านเกณฑ์ ปีการศึกษา 2562 มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.72 และปีการศึกษา 2563 มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.04 ค่าของคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี [11] พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

5.4.2 ผลการประเมินด้านผลผลิต ด้านความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด สถานศึกษาจัดให้มีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และสถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ผู้เรียนได้รับรู้ถึงการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสถียร พูนผล และปฏิพล อรรถนพบริบูรณ์ [12] พบว่า นักศึกษาค่อนข้างเห็นด้วยว่าการเรียนออนไลน์ทำให้รู้สึกสะดวกและรู้สึกผ่อนคลาย และอยากให้มีการปรับการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ในอนาคต

5.4.3 ผลการประเมินด้านผลผลิต ด้านความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด สถานศึกษาได้สำรวจและประเมินความพร้อมของครูผู้สอนในแต่ละแผนกวิชา/สาขาวิชา สถานศึกษาจัดให้มีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ฯ ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาจัดเตรียมสื่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง และมีประสิทธิภาพสำหรับการจัดทำสื่อการสอนฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลี (Li) [13] พบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นวัตถุประสงค์ (Objective) การเรียนรู้แบบรวบรวมความรู้ (Collaborative) และการเรียนรู้ที่เน้นสร้างความรู้ (Constructive) ให้เกิดประสิทธิภาพในการนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาได้

5.4.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต ด้านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในอาชีพของ สถานประกอบการที่มีต่อการประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่

ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงรายพบว่า ผลการประเมินมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด สถานศึกษาและสถานประกอบการได้นำผลการดำเนินงานไปสู่การปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพจัดนิเทศการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และผู้เชี่ยวชาญในอาชีพรายงานผลการจัดการเรียนการสอนให้สถานศึกษาทราบได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการศึกษาของคาน (Khan) [14] พบว่า เครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ในการกำหนดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนในแบบสร้างสรรค์ การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรียนรู้ที่จะต่อยอดจากความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อนของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในรายบุคคล

5.4.5 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของผู้เรียน พบว่า โครงการมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นในสถานการณ์วิกฤติที่ผู้เรียนและผู้ปกครองจะต้องปรับตัวและเตรียมความพร้อมพร้อมกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-19 แต่ปัญหาที่พบคือ อุปกรณ์ เครื่องมือ ของผู้เรียน ไม่รองรับกับการสอนออนไลน์ทำให้ผู้ปกครองต้องมีการค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือให้กับผู้เรียน สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร สำหรับผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในชนบทห่างไกล สอดคล้องกับมณิชา ทองหัตถา [15] พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ประสบปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต และโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ สำหรับประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครองทำให้ค่าใช้จ่ายของผู้เรียนในแต่ละวันลดลง

5.4.6 ผลงานรางวัล เกียรติบัตรของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่เกิดจากการดำเนินโครงการการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

จากผลการประเมินโครงการการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการประเมินไปใช้ ดังนี้

6.1.1 ด้านบริบท ควรกำหนดนโยบายของสถานศึกษาในการพัฒนาการบริหารจัดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุควิถีชีวิตอนาคต (Next Normal) ในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลายและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้และทักษะ

6.1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอน ปรับปรุงสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้รองรับการจัดการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และควรจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอนในการจัดทำสื่อการสอนออนไลน์ด้วยโปรแกรมที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

6.1.3 ด้านกระบวนการ นำผลการประเมินโครงการที่ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละภาคเรียนอย่างต่อเนื่อง

6.1.4 ด้านผลผลิต ควรจัดประชุมร่วมกับระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่จะส่งผลกระทบทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติได้

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินครั้งต่อไป

6.2.1 ควรประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในรูปแบบผสมผสาน (Blended Learning) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโควิด-19

6.2.2 ควรประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและสถานประกอบการ

6.2.3 ควรประเมินโครงการการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาทางเลือก (Home Based Learning)

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- [2] หาญศึก เล็บครุฑ และคณะ. (2553). “แนวคิดการใช้สารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดกระบวนการคิด”. วารสารวิทยบริการ. ปีที่ 21 ฉบับที่ 1. 1-9
- [3] ฐิติวิมล สุขป้อม และคณะ. (2563). “ครูกับเทคโนโลยีการสอนในศตวรรษที่ 21”. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 : 1-17.
- [4] สมพร ปานดำ. (2563). “ยุทธศาสตร์การผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- [5] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). คู่มือการจัดการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : COVID - 19. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ.
- [6] Bollentin, W. R. (2004). Can information technology improve education : measuring voices, attitude and perception. Educom Review.
- [7] พัทธภรณ์ ดวงชื่น. (2563). “การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19”. วารสารศิลปการจัดการ. ปีที่ 4 ฉบับที่ 3. 783-795.
- [8] ปิยะวรรณ ปานโต. (2563). “การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)”. เอกสารข่าวงานวิจัยและพัฒนา. หอสมุดรัฐสภา, ปีที่ 19 ฉบับที่ 209. (มกราคม).
- [9] รัตนา กาญจนพันธุ์. (2563). “การบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)”. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์. ปีที่ 10 ฉบับที่ 3. 245-556.

- [10] สิริพร อินทสนธิ์. (2563). โควิด-19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 2. 203-213.
- [11] พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี. (2563). “การประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย”. วารสารวิชาการ T-VET Journal. ปีที่ 4 ฉบับที่ 8. 39-54.
- [12] เสถียร พูนผล และปฏิพล อรรถนพบริบูรณ์. (2563). การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. คณะเภสัชศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสยาม.
- [13] Chen, Li – Yu (Isabel). (2004). [online]. A Study of Glass Ceiling and Strategies for Women’s Career Advancement. Retrieved 29 May 2021 form <https://spiral.lynn.edu/etds/34/>
- [14] Khan, B. H. (1998). Web-based instruction. Englewood Cliffs, NJ : Educational Technologies Publications.
- [15] มนธิชา ทองหัตถา. (2564). “สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช”. วารสารละติจูด มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1. 43-51.